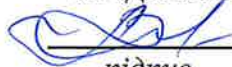


Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічний
Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри педагогіки та
менеджменту освіти


Світлана ПОЛЩУК

підпис

26 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою **Управління навчальним закладом**

спеціальності **073 Менеджмент**

галузі знань **07 Управління та адміністрування**

мова навчання українська

2024-2025 навчальний рік

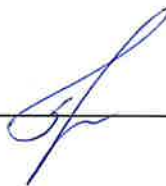
Розробник програми: Інна ЛЕБІДЬ, кандидат педагогічних наук, доцент

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти

Протокол № 9 від 26 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми _____ Геннадій БЕСАРАБЧУК



Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Організаційна культура менеджера освіти» є: поглиблення знань магістрантів з сучасної теорії та практики організації управління закладів освіти України; оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань особистісного розвитку менеджера освіти; формування у здобувачів індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому керівнику; розвиток у майбутніх менеджерів умінь організовувати особисту працю.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	перший 2024-2025	перший, другий
Семестр вивчення	другий	другий, третій
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредита ЄКТС	4 кредита ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	42 год.	14 год.
Лекційні заняття	20 год.	6 год.
Практичні заняття	22 год.	8 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	78 год.	106 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни.

Дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Керівник закладу освіти», «Психологія управління».

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту, зокрема управління закладом освіти, або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2 Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів освітньої, управлінської діяльності).

ЗК 4 Здатність мотивувати суб'єктів освітньої діяльності рухатися до спільної мети.

ЗК 5 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)

СК 2 Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими заклад освіти визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

6. Очікувані результати навчання.

ПРН 4 Обґрунтувати та управляти проектами, генерувати ідеї щодо оптимізації освітньої діяльності.

ПРН 6 Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, урахування вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 7 Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПРН 11 Забезпечувати особистий професійний розвиток і планування власного часу.

ПРН 13 Уміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення закладу освіти (підрозділу).

7. Методи навчання. Словесні (розповідь, діалогізація, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), виконання вправ, спостереження та аналіз ситуацій, інтерактивні методи навчання, опрацювання періодичних видань тощо.

8. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, презентації, тестування, проектна, творча робота, проведення модульних контрольних робіт, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Основні поняття, структура і зміст курсу «Організаційна культура менеджера освіти».	10	2	2	-	-	6	-
Тема 2. Функції та сутнісні характеристики організаційної культури менеджера освіти.	10	2	2	-	-	6	-
Тема 3. Основні елементи організаційної культури менеджера освіти.	10	2	2	-	-	6	-
Тема 4. Культура спілкування менеджера освіти.	12	2	2	-	-	8	-
Тема 5. Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури менеджера освіти.	12	2	2	-	-	8	-
Тема 6. Методи зміни організаційної культури.	10	2	2	-	-	6	-
Тема 7. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність.	10	2	2	-	-	6	-
Тема 8. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури.	12	2	2	-	-	8	-
Тема 9. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка організаційна культура.	10	-	2	-	-	8	-
Тема 10. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів.	12	2	2	-	-	8	-
Тема 11. Зміст і показники аналізу організаційної культури.	12	2	2	-	-	8	-
Разом годин	120	20	22	-	-	78	-

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Основні поняття, структура і зміст курсу «Організаційна культура менеджера освіти».	12	2	-	-	-	10	-
Тема 2. Функції та сутнісні характеристики організаційної культури менеджера освіти.	12	-	2	-	-	10	-
Тема 3. Основні елементи організаційної культури менеджера освіти.	12	2	-	-	-	10	-
Тема 4. Культура спілкування менеджера освіти.	12	2	-	-	-	10	-
Тема 5. Принципи і методи формування і підтримки організаційної культури менеджера освіти.	12	-	2	-	-	10	-
Тема 6. Методи зміни організаційної культури.	10	-	-	-	-	10	-
Тема 7. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність.	12	-	2	-	-	10	-
Тема 8. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури.	10	-	-	-	-	10	-
Тема 9. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка організаційна культура.	12	-	2	-	-	10	-
Тема 10. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів.	8	-	-	-	-	8	-
Тема 11. Зміст і показники аналізу організаційної культури.	8	-	-	-	-	8	-
Разом годин	120	6	8	-	-	106	-

10. Форми поточного та підсумкового контролю.

Форми поточного контролю: усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, групова робота), письмові (самостійна робота, тестування).

Модульний контроль: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Екзамен	Сума
Ауд.	МКР		
30	30	40	100

Поточний контроль (30 балів)

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях за кожен модуль складає 30 балів (за умови виконання всіх різновидів роботи, які передбачені планами практичних занять).

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях - 12. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 30-бальну систему у наступному порядку:

$(\text{Сер. бал.} \times 0,05 + 0,4) \times 30$

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, якого знання, уміння і навички на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях:

Початковий (понятійний):

1 бал – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».

2 бали – здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.

3 бали – здобувач вищої освіти намагається аналізувати, порівнювати явища та процеси на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача дає прості відповіді на запитання.

Середній (репродуктивний):

4 бали – здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.

5 балів – здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.

6 балів – здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати освітні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.

Достатній (алгоритмічно дієвий):

7 балів – здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію.

8 балів – знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати наукове повідомлення і обґрунтувати його положення.

9 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить наукові

поняття, категорії; формулює методологічні принципи; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані навички пошуку наукового матеріалу, здатний до його аналізу, систематизації.

Високий (творчо-професійний):

10 балів – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з дисципліни та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості науково-дослідної діяльності; робить аргументовані наукові висновки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

11 балів – здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.

12 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійна робота

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачу вищої освіти на практичному занятті (окремого балу за цей вид роботи не передбачено).

Крім цього, самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота (30 балів)

МКР передбачає визначення рівня теоретико-практичної компетентності з аудиту і оцінювання управлінської діяльності через виконання відповідних завдань.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних

умінь з аудиту і оцінювання управлінської діяльності.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на запропоновані два диференційовані теоретичних питання (10 б.) та практичного завдання (10 б.). максимальна кількість балів за МКР – 30. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 18 балів, в іншому випадку МКР потрібно виконати повторно. До написання МКР допускаються всі здобувачі вищої освіти, позитивну оцінку не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

При оцінюванні результатів модульної контрольної роботи, враховується:

1) рівень засвоєння знань (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота і точність знань);

2) якість актуалізації здобувачами вищої освіти знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу, культура професійного мовлення);

3) сформованості умінь і навичок використання засвоєних знань на практиці;

4) прояв творчості й самостійності в навчально-пізнавальній діяльності;

5) якість виконання роботи (зовнішнє оформлення, своєчасність виконання, ретельність тощо).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (у формі відповідей на питання)

Оцінки «**відмінно**» (28-30 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою літературою.

Оцінки «**добре**» (24-27 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив повне знання навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну літературу.

Проте при цьому допустив несуттєві неточності.

Оцінки «**задовільно**» (18-23 бали) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої літератури.

Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється здобувачам вищої освіти, які допустили суттєві помилки під час виконання модульної контрольної роботи.

Оцінка «**незадовільно**» (0-17 балів) виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною літературою курсу.

Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється здобувачам вищої освіти, які не виявили знань або виявили їх недостатньо під час виконання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання екзамену (40 балів)

Білет екзамену складається з трьох питань (1,2 – теоретичні, 3 – практичне). На перше і друге питання екзаменаційного білету виділяється по 15 балів, відповідь на третє питання оцінюється максимальною оцінкою 10 балів. Оцінюються питання відповідно до таких критеріїв:

Оцінка та відповідні їй бали (за 15-бальною шкалою)	Критерії
«відмінно» 14-15 балів	<p>Здобувач вищої освіти глибоко і всебічно знає зміст курсу «Організаційна культура менеджера освіти», рекомендовану літературу та першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу з курсу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем у сфері менеджменту.</p> <p>У ході відповіді на питання здобувач вищої освіти підтверджує теоретичні положення прикладами з практики. Відповідь на питання побудована логічно, мовлення студента нормативне, виразне.</p>
«добре» 11-13 балів	<p>Здобувач вищої освіти виявляє добрі знання з курсу «Організаційна культура менеджера освіти», знайомий із основними засадами, завданнями, елементами організаційної культури менеджера освіти. Однак студент відчуває труднощі у проектуванні положень теоретичного матеріалу на практичну діяльність менеджера освіти.</p> <p>У ході відповіді на питання студент може наводити власні приклади, допускаючи при цьому незначні неточності. Виклад матеріалу логічно-послідовний, студент відповідає впевнено, дотримуючись культури та техніки мовлення.</p>
«задовільно» 9-10 балів	<p>Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, але не може повністю розкрити всі аспекти екзаменаційного питання, допускає неточності у розкритті сутності теоретичних понять та формулюванні визначень; спроможний використовувати набуті знання для практичного вирішення стандартних завдань, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Студент демонструє знання переважно репродуктивного характеру, недостатньо володіє термінологією курсу, прикладами з практики, виклад матеріалу непослідовний, відповідь невпевнена, наявні помилки в мовленнєвому оформленні.</p>
«незадовільно» 1-8 балів	<p>Здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє компонентами управлінської культури менеджера освіти, допускає у формулюванні визначень помилки, які спотворюють зміст понять, неспроможний підтвердити теоретичні положення предмета відповідними прикладами, відповідь хаотична, із значною кількістю мовленнєвих помилок.</p>

Відповідь на третє питання оцінюється максимальною оцінкою 10 балів. При відповіді на практичне питання звертається увага на таке:

Оцінка та відповідні їй бали (за 10-бальною шкалою)	Критерії
«відмінно» 9-10 балів	Студент демонструє відмінні практичні уміння в алгоритмі організаційної культури менеджера освіти. Відповідь характеризується глибоким розумінням матеріалу, логічністю, детальним викладом, проявляється творчий підхід до виконання завдання.
«добре» 7-8 балів	Студент демонструє хороші практичні уміння у розв'язанні нестандартних завдань та проблемних ситуацій. Відповідь характеризується розумінням матеріалу, логічністю, але недостатньою детальністю викладу.
«задовільно» 6 балів	Студент демонструє задовільні практичні уміння при розв'язуванні типових ситуацій, допускає помилки. Відповідь характеризується шаблонністю, репродуктивністю.
«незадовільно» 1-5 балів	Студент демонструє невміння викласти зміст питань, відсутності всебічного аналізу, обґрунтуванні та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки.

Оцінювання екзамену:

40-36 балів – «відмінно»

35-30 балів – «добре»

29-24 балів – «задовільно»

23 і менше балів – «незадовільно»

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що студент підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Якщо ж студент до екзамену не підготувався, то в екзаменаційну відомість обліку успішності виставляється бал (-1) (зі знаком «мінус»).

Студентам, які за екзамен отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо студент ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, модульної контрольної роботи та екзамену. За

результатами суми модулів виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалою і ECTS

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Академічна доброчесність.

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: <https://integrity.kpnu.edu.ua/>

Неформальна освіта.

Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3yK496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою): навчальні аудиторії; комп'ютерні класи; бібліотека, електронна бібліотека, репозитарій бібліотеки; мультимедійне обладнання; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; доступ до мережі Інтернет; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище (Moodle); силабус та робоча навчальна програма дисципліни; збірники наукових праць.

12. Рекомендована література

Основна

1. Гайдученко С.О. Організаційна культура : конспект лекцій для студентів всіх норм навчання. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 75 с.
2. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підручник. Суми : Університетська книга, 2020. 334 с.
3. Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності) : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НУБіП України, 2019. 408 с.
4. Комарова К.В. Організаційна культура : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпропетровськ, ДДФА, 2019. 166с.
5. Організаційна культура : навчально-методичний посібник / уклад.: Т.Е. Василевська, В.М. Князев, А.В. Лапінцев; за заг. ред. О.Ю. Оболенського, С.В. Сьоміна, А.О. Чемириса та ін. Київ : Вид-во НАДУ. 2021. 32 с.

Допоміжна

1. Бондарчук Л.В. Управлінська культура як необхідний елемент розвитку менеджменту в Україні. [Електронний ресурс] http://www.rusnauka.com/10_NPE_2008/Economics/29932.doc.htm.
2. Дудник Н.В. Теоретичні основи формування управлінської компетентності майбутнього менеджера освіти. [Електронний ресурс]. <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/6900/1/Дудник%20стаття%20-%20копія>.
3. Калініна Л. М., Онаць О.М. Базовий стандарт професійної діяльності керівника нової української школи. Керівник нової української школи: 360 світоглядні орієнтири: збірник наукових праць / ред. кол. В. П. Андрущенко (голова) та ін. Київ : вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. С. 52-60.
4. Калініна Л.М. Розвиток соціальної компетентності учнівської молоді як змістова компонента навчання керівників загальноосвітніх навчальних

закладів // Проблеми сучасного підручника. 2015. Вип. 15(1). С. 254-267.
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2015_15\(1\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2015_15(1)_29).

5. Л.М. Калініна, О.М. Онаць, Г.М. Калініна. Культура як цивілізаційний феномен в управлінській діяльності керівника [Електронний ресурс].
http://lib.iitta.gov.ua/9196/1/3_%D0%9A%D0%9B%D0%9C_%D0%9A%D0%93%D0%9C_%D0%9E%D0%9C%D0%9E.

6. Козирєва О.В., Овсієнко О.В. Організація праці менеджера : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2019. 203 с.

7. Культура управління : монографія / Садковий В.П., Назаров О.О., Домбровська С.М., Крутій О. М, Пономарьов О. С., Харченко А. О. Харків : НУЦЗУ, 2018. 218 с.

8. Лебідь І.Ю. Управлінська компетентність керівника – запорука успішного функціонування освітнього закладу // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 3. С.109-110.

9. Лебідь Інна. Вплив організаційної культури на успішність управлінської діяльності керівника ЗО. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 23. С. 379-381.

10. Лук'янова Л. , Андрощук І. , Баніт О. Теоретичні і практичні аспекти розвитку лідерських якостей у топ-менеджерів у вітчизняній науці й практиці / Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць / НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. В. Олійник; редкол. : І. Андрощук [та ін.]. Київ: Юстон, 2019. Вип. 8 (37). С. 89-104. (Серія «Педагогічні науки»).

11. Пономарьов О.С. Особистий прийом у системі управлінських технологій: навч.-метод. посіб. Харків : НТУ «ХП», 2015. 56 с.

12. Професійна культура: сутність, фахові особливості, розвиток : колективна монографія / кол. авт.; відп. ред. Г.Є. Улунова. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 300 с.

13. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 520 с.

14. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник / С.О. Гарькавець, Л.П. Волченко. Житомир : ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк», 2021. 100 с.

15. Тимошко Г.М. Організаційна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу: теорія та практика : Монографія. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. 596 с.

16. Тимошко Г.М. Організаційна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу як основа управлінської культури в педагогічному менеджменті // Проблеми освіти : Наук. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. Київ, 2014. Вип. 74. Ч.1. С. 73-79.

17. Тимошко Г.М. Управління розвитком організаційної культури загальноосвітнього навчального закладу // Директор школи, ліцею, гімназії : Всеукр. наук.-практ. журнал. 2015. № 4- 5. С.108-113.

18. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.

Рекомендовані джерела інформації

1. Міністерство освіти і науки України. <http://mon.gov.ua/>

2. Студія онлайнної освіти «EdEra»:

– Управління школою. Практикум. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA-PROSVITCENTER+SM101+sm101/about>

– Ефективні комунікації для освітніх управлінців. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA-SMARTOSVITA+EC101+EC101/about>

– Онлайн-курс для директорів Автономія школи. URL: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/454>

3. Платформа масових відкритих онлайнних курсів «Prometheus»:

– Впровадження інновацій в школах. URL: https://.org.ua/course/course-v1:MIT+LIIS101+2018_T3

– Управління якістю освіти в школі. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+QMS101+2021_T2

– Стрес-менеджмент для освіти. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:CARITAS+STRESS101+2023_T2

– Стартуємо до успішної школи. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:EWC+DS101+2020_T3

– Секрети успішних директора і директорки школи. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:EWC+DS102+2021_T1

4. Громадська спілка «Освіторія»:

– Школа освітніх управлінців. URL: <https://www.online.kmbis.ua/sem>

– Програма підвищення кваліфікації «Рішення – орієнтовний підхід для педагогів і освітніх управлінців» URL: <https://hub.osvitoria.org/en/training-center-2/>

5. Національна освітня платформа «Всеосвіта»:

– Формування та вдосконалення управлінських компетентностей керівників закладів освіти в контексті реформування освітньої галузі. URL: <https://vseosvita.ua/course/formuvannia-ta-vdoskonalennia-upravlinskykh-kompetentnostei-kerivnykiv-zakladiv-osvity-v-konteksti-reformuvannia-osvitnoi-haluzi-62.html>

– Контент-маркетинг послуг підвищення кваліфікації: нові виклики для керівників закладів освіти. URL: <https://vseosvita.ua/course/kontent-marketynh-posluh-pidvyshchennia-kvalifikatsii-novi-vyklyky-dlia-kerivnykiv-zakladiv-osvity-176.html>

– Впровадження цілей сталого розвитку в освітній процес закладу освіти.
URL: <https://vseosvita.ua/course/vprovadzhennia-tsilei-staloho-rozvytku-v-osvitnii-protses-zakladu-osvity-765.html>

6. Концепція Нової Української школи. URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkolacompressed.pdf>

7. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
(<http://nbuv.gov.ua>).